

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego za 2021 rok.

W 2021 roku w Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego funkcjonowało 6 działów naukowo-merytorycznych tj. archeologiczny, historyczno-numizmatyczny, etnograficzny, sztuki, przyrodniczy i biblioteka. W placówce zaprezentowano 5 wystaw stałych: etnograficzną, archeologiczną, historyczną, sztuki i przyrodniczą. Tomaszowskie muzeum prowadzi, obok działalności naukowo-badawczej i wystawienniczej, działalność wydawniczą i edukacyjną, upowszechniając dziedzictwo kulturowe miasta i regionu.

Muzeum włączyło się w obchody Święta Flagi, Święta Konstytucji 3 Maja, 77 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, 82 rocznicy wybuchu II wojny światowej, Dnia Sybiraka, Święta Niepodległości, 40 rocznicy wprowadzenia Stanu Wojennego.

Na przestrzeni 2021 r. odbywały się wystawy czasowe: „95 lat złotych” (kontynuacja od 2019 r.), „Tomaszów w malarstwie” (kontynuacja z 2020 r.), „Sport w sztuce”, „W ogrodzie u hrabiego” (wystawa planszowa), „Źródła. Martta Węg. Malarstwo”, „Step By Step – Folk Fashion Show. Moda regionalna”, „40. Ogólnopolski Tomaszowski Bieg im. Bronisława Malinowskiego”, „Wędrówka po karbońskich lasach”, „110 lat harcerstwa w Tomaszowie Mazowieckim”, „360 lat prasy polskiej” (dwie ostatnie kontynuowane są w styczniu i lutym 2022 r.).

Podczas Nocy Muzeum 15 maja 2021 r. odbył się wernisaż Martty Węg (pseudonim artystyczny Marty Węgrzynowskiej). Na dziedzińcu muzealnym swoje stoiska prezentowały instytucje: 25 Brygada Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim, Jednostka Strzelecka 1002 z Tomaszowa Mazowieckiego oraz twórcynie ludowe działające przy Stowarzyszeniu Twórców Ludowych.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się także Giełda Minerałów, Skał, Skamieniałości i Wyrobów Jubilerskich (31 lipca – 1 sierpnia 2021 r.).

W ramach „Muzealnych spotkań z historią i nie tylko” odbywały się bezpłatne wykłady wygłaszane przez pracowników merytorycznych Muzeum (w tym 1 wykład online). Ponadto pracownik Muzeum wygłosił wykład w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Piotrkowie Trybunalskim. Na stronie internetowej Muzeum opublikowano 14 artykułów merytorycznych, poza tym co miesiąc opisywany jest „Muzealny obiekt miesiąca” (rotacyjnie z poszczególnych

działów). Na stronie Muzeum zamieszczono też filmy dotyczące wystawy Martty Węg i jej twórczości.

W 2021 r. Muzeum wydało albumy: „Źródła. Martta Węg. Malarstwo” (w związku z wystawą z okazji jubileuszu 20-lecia pracy artystycznej malarki) oraz „Dawno temu w Tomaszowie” (czwarty album z cyklu zapoczątkowanego w 2018 r.).

20 listopada 2021 r. tomaszowskie harcerstwo obchodziło jubileusz 110-lecia swojego powstania. Główne uroczystości odbyły się w siedzibie Muzeum, towarzyszyło im otwarcie wystawy czasowej oraz wykład historyka Muzeum dr. Daniela Warzochy.

26 listopada 2021 r. w Muzeum odbyła się uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie (jubileusz 50 i więcej lat małżeństwa). Gospodarzem uroczystości był Prezydent miasta Tomaszowa Mazowieckiego Marcin Witko.

Działalność edukacyjna obejmowała lekcje muzealne, zajęcia warsztatowe i terenowe promujące działalność i zbiory Muzeum, pracę muzealników oraz historię, zabytki i walory Tomaszowa Mazowieckiego i okolic. Ogółem odbyło się 20 lekcji muzealnych (dla 381 osób) i 89 warsztatów (dla 1639 osób). Kontynuowany jest projekt „Muzealna Akademia Malucha” (zapoczątkowany w 2009 r.).

Pracownicy merytoryczni udzielali informacji instytucjom (m.in. IPN, przedstawiciele władz lokalnych, wyższe uczelnie, redakcje prasowe) oraz osobom prywatnym z kraju i zagranicy (Izrael, Meksyk) dotyczące zbiorów muzealnych, historii, kultury, tradycji Tomaszowa i okolic, przygotowywali materiały informacyjne i udostępniali muzealia jako eksperci w poszczególnych dziedzinach nauki. Byli także konsultantami merytorycznymi w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Frekwencja na podstawie wpisów do ewidencji gości wyniosła 2058 zwiedzających indywidualnie i 2855 zwiedzających grupowo. Wśród zorganizowanych grup przeważała młodzież szkolna. Frekwencja na wystawach wyniosła ogółem 7615 osób (liczba jest większa niż wyżej podane, gdyż część zwiedzających oglądała wystawy czasowe dostępne równocześnie).

Frekwencja w Muzeum była wyższa niż w 2020 r., kiedy to w związku z początkiem pandemii COVID-19 przez szereg miesięcy placówka była zamknięta dla zwiedzających. W roku 2021 r. Muzeum było nieczynne dla zwiedzających w okresie 1 stycznia – 1 lutego oraz 20 marca – 4 maja 2021 r. W okresie otwarcia Muzeum działało w reżimie sanitarnym, z ograniczeniem ilości zwiedzających.

Zbiory

W okresie sprawozdawczym powiększyliśmy i uzupełniliśmy zbiory poszczególnych działów o interesujące, unikatowe zabytki.

Ogółem w poszczególnych działach zgromadzonych jest 18121 pozycji inwentarzowych.

W 2021 r. (decyzją Komisji ds. pozyskiwania muzealiów) pozyskaliśmy 582 numerów inwentarzowych – muzealia przeznaczone są do działów:

historyczno-numizmatycznego, sztuki i etnograficznego.

Na dzień 31.12.2021 r. w Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. A. hr. Ostrowskiego zgromadzona jest w poszczególnych działach merytorycznych następująca liczba muzealiów:

- Dział etnograficzny : 10044 nr inwentarza (przybyło 45),
- Dział sztuki: 370 numerów inwentarza (przybyło 13),
- Dział historyczny: 3255 numery inwentarza (przybyło 418),
- Dział numizmatyczny: 1480 numery inwentarza (przybyło 106),
- Dział przyrodniczy: 2048 numery inwentarza (bez zmian),
- Dział archeologiczny: 2987 numerów katalogowych (artefakty archeologiczne nie są wyceniane, ponieważ są wyłączone z obrotu rynkowego. W 2020 r. zostały oszacowane; bez zmian)
- Biblioteka muzealna: 10106 woluminów (przybyło 287) + zbiory specjalne (m.in. widokówki) 786 obiektów (przybyło 99)

Wartość nabytych muzealiów w 2021 r. wyniosła 14886 zł, w tym zakupy 4710 zł, dary 10176 zł.

Konserwacja, renowacja

W okresie sprawozdawczym na bieżąco przeprowadzano konserwację zabytków w dziale etnograficznym, przyrodniczym i historycznym poprzez wykładanie środków owadobójczych. Opracowano plan konserwacji eksponatów na rok 2021, który w części został zrealizowany w miarę posiadanych środków finansowych. Konserwacji zostały poddane m.in. woluminy biblioteczne (10 pozycji – starodruki) w Stowarzyszeniu Archiwistów Polskich na łączną kwotę 19377,27 zł.

Archiwum odbitek i negatywów

W okresie sprawozdawczym na bieżąco włączane są fotografie do archiwum odbitek fotograficznych dokumentujących zbiory i działalność Muzeum.

Zatrudnienie

Na koniec okresu sprawozdawczego w Muzeum zatrudnionych było 13 osób (w przeliczeniu na pełne etaty 11,75). Wśród osób zatrudnionych było 6 pracowników merytorycznych, 5 pracowników obsługi i 2 pracowników administracyjnych.

Informacje dodatkowe

Muzeum prowadzi Sekretariat Rady Muzeum.

Archiwum zakładowe Muzeum jest na bieżąco porządkowane. W 2021 r. została przeprowadzona kontrola przez Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim.

Muzeum czynne jest dla zwiedzających od wtorku do niedzieli w godz. 10.00 – 15.45.

Przeprowadzone zostały planowane przeglądy techniczne. Wykonano instalację wentylacyjną w pomieszczeniach administracyjnych oraz toalecie na parterze, zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Pracy oraz zgodzie wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi.

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim w liczbach - 2021 r.	
Prace naukowo – badawcze	3
Artykuły przygotowane do publikacji/opublikowane na stronie internetowej Muzeum i Facebooku	14
Konferencje, sesje, zjazdy, seminaria organizowane przez podmioty zewnętrzne	1
Wystawy stałe	5
Wystawy czasowe i oświatowe	9
Ogółem frekwencja na wystawach	7615
Wystawy oświatowe, pokonkursowe	1
Frekwencja ogółem (wystawy, wykłady, lekcje, warsztaty, koncerty, itp.)	9730
Frekwencja na podstawie wpisów do Ewidencji gości :	
- zwiedzający indywidualnie	2058
- zwiedzający-grupowo	2855
- zwiedzający-młodzież szkolna	2823
Frekwencja – zwiedzający bezpłatnie	1483
W tym Noc Muzeum	800
Imprezy oświatowe:	
uroczyste otwarcia wystaw	3 dla 960 osób 4(+1 online) dla 95 osób
spotkania, prelekcje, odczyty	20 dla 381 osób 89 dla 1639 osób

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim w liczbach - 2021 r.

lekcje muzealne (45 min.)	16 dla 457 osób
warsztaty interaktywne (90 min.)	
Oprowadzanie grup	
Frekwencja na imprezach oświatowych ogółem	4332
Kiermasze, giełdy, aukcje	1 dla 300 osób 1 dla 800 osób
Imprezy plenerowe, pikniki historyczne (podczas Nocy Muzeum)	
Konkursy (współorganizacja)	0
Wydawnictwa	0
Foldery	0
Albumy	2 (600 szt.)